

• Acil Tıpta Geleneksel Ve
Tamamlayıcı Tıp Uygulamaları
Sempozyumu(GETAT)
2-12-2018 İstanbul

Doktor Öğretim Üyesi
Nöroloji Uzmanı
Ali Akben

Tibbiyeden ne çıkar?

- Bugün doktor çıkıyor.
- Dün her şey çıkar denirdi.
- Sami Zan hoca

Sami Zan (1921-1984)

- Onu rahmetle anan bir hekimim.
- Çok sayıda kulaklara küpe olacak veciz sözleri hala hafızamda canlı ve diri.
- Bir kaçını hatırlayalım.

Hafızamda kalan veciz sözleri

- Hekim hastasını nadiren tedavi eder. Genellikle teselli eder.
- Üniversiteye girip de çıkamayanlara profesör denir.
- Hayat üstü pamuklarla örtülü bir kazık tarlasıdır.
- İyilik belki unutulur ama ölmez.Kötülük ise ölse bile unutulmaz.
- Göz medeniyetler yapar ama medeniyetler göz yapamaz.
- Hekim olmak her konuya hâkim olmaktır.
- Hastalıklar randevu ile gelmiyor ki, sen hastaya randevu veresin.
- Gönlün yuvanda ise ne âlâ, yoksa evlilikler yürümez.
- Hayatta nasihatçı olarak ölüm yeter.
- Para iyi bir uşak kötü bir efendidir.

Şimdi asıl meseleye gelelim

- Dünya sağlık örgütünün sağlık tanımını bilmeyenimiz yok.
- Fiziksel-ruhsal ve sosyal olarak tam iyilik hali olarak tanımlar.
- Biz hekimler sadece doktorluk yapmakla yetinmemeli. Bazen psikolog ,bazen sosyolog hatta bazen tiyatro oyuncusu.
- Amaç tedavi etmek

Akupunktur

- Vücudumuzdaki belli noktalara iğneleri batırma sanatı ve tekniği olarak tarif edebiliriz.
- Altın gümüş molibden çelik iğneler tedavide halen kullanılmaktadır .
- Akupunkturla tedavinin mazisine bir göz attığımızda 6 bin yılı aşmış bir geçmişten bahsedebiliriz.

Kelime anlamı

- Noktayı uyarmak iğnelemek motive etmek. Kuru iğne tedavisi olarak anılmasının sebebi de bu olsa gerek.
- Zaman içinde tıbbın her alanında gözlediğimiz değişim ve gelişim bu sahada da etkisini göstermiştir.
- Günümüzde kullandığımız tekniğin ismi elektro akupunkturdur.
- Bu tedavi metodunda akupunktur noktalarına belirli frekans ve şiddette elektrik akımı verilerek tedavi gerçekleştiriliyor.
- İçimizde var olan enerjinin tüm hücre ve dokulara eşit dağılımı bu yolla temin ediliyor.
- Elektrik uyarısı kullanmadan noktalar iğnelenirse bunun adı KURU İĞNE tedavisi olur

Noktalar nasıl bulunur?

- Anatomik yer belirleyiciler
- Çin akupunktur nokta atlaslarında tanımlayıcı işaretlemeler
- Cildin elektriksel direncinin ölçümü,
- Triger noktalarının bulunmasında kullanılan parmak basıncı

AKUPUNKTUR BİR SANATTIR



Temel Felsefe

Modern batı tıbbından oldukça farklı ve anlaşılması çok kolay olmayan bir felsefeyi özetlemeye çalışacağım.

Batı tıbbında çok şey bilinmesine rağmen çözülemeyen çok mesele var.

Et ve kemikten yaratılmadık

- Zihin ve ruh denen ve biliminde kabul etmesine rağmen anlamakta zorlandığı bu iki kavramla doku ve organlarımız arasında açık bir bağlantı var.
- Bizlerin eğitildiği bilim bu bağlantıyı hala çözebilmiş değil

$E=mc^2$

- Einstein'ın ünlü $E=mc^2$ formülü evrensel kabul görmüştür.
- E burada, m kütlesine sahip bir maddenin enerjisi, c de ışık hızıdır. Bu denklem bize madde ve enerjinin birbirine denk olduğunu gösterir.
- Bizler fiziksel bir kütle değiliz, temelde fiziksel görünümlü bir enerji kütesiyiz.
- Tıp bilimi newton fiziğinden quantum fiziğine geçişle yeterli olmamakla birlikte ciddi olumlu bir mesafe kaydetmiştir.

Akupunktur terminolojisi

- Çi enerjisi
- Yin
- Yang
- Beş element
- Organlar
- Altı aşırı faktör
- Yedi Duygu:

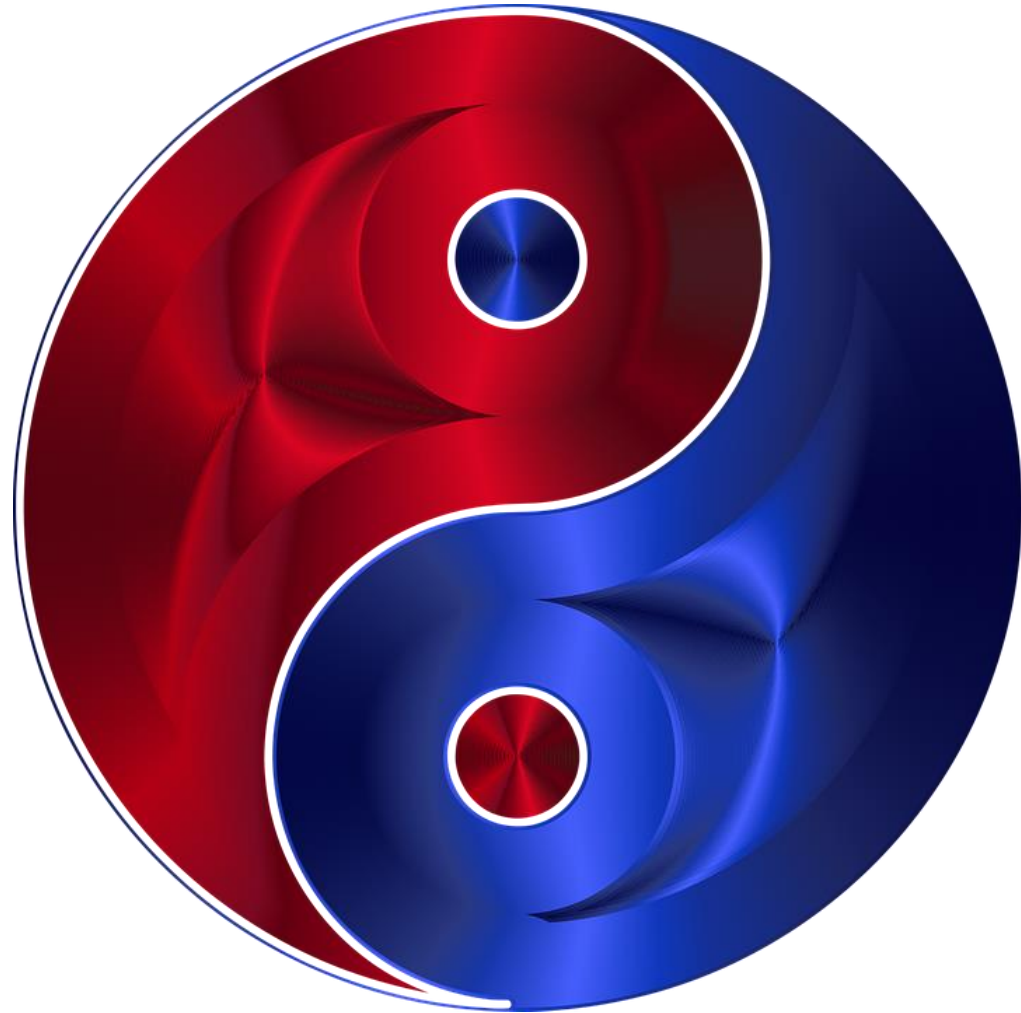
Çi enerjisi

- Varlığı ispatlanmış ancak fonksiyonu ve misyonu henüz açığa kavuşturulamamış bu enerji sayesinde yaşıyoruz.
- Bu enerji sadece canlılarda değil tüm yaratıklarda mevcut.
- Çi enerjisinin azalması akışkanlığının zayıflaması veya hücrelere akışındaki denge ve düzenin bozulmasında hastalıklarla karşılaşılıyor

Yin-Yang

- Çi enerjisinin vücudumuzda sağlıklı dolaşması durumunda doku organ ve hücrelerimizde var olduğu kabul edilen denge durumu olarak da tanımlayabiliriz.

Yin ve Yang



Yin-yang

- YİN organlar: Karaciğer-kalp-dalak-akciğer-böbrek ve perikard.
- YANG organlar ise: Safra kesesi-ince bağırsak-kalın bağırsak-mide-idrar kesesi ve üçlü ısıtıcı sistem .

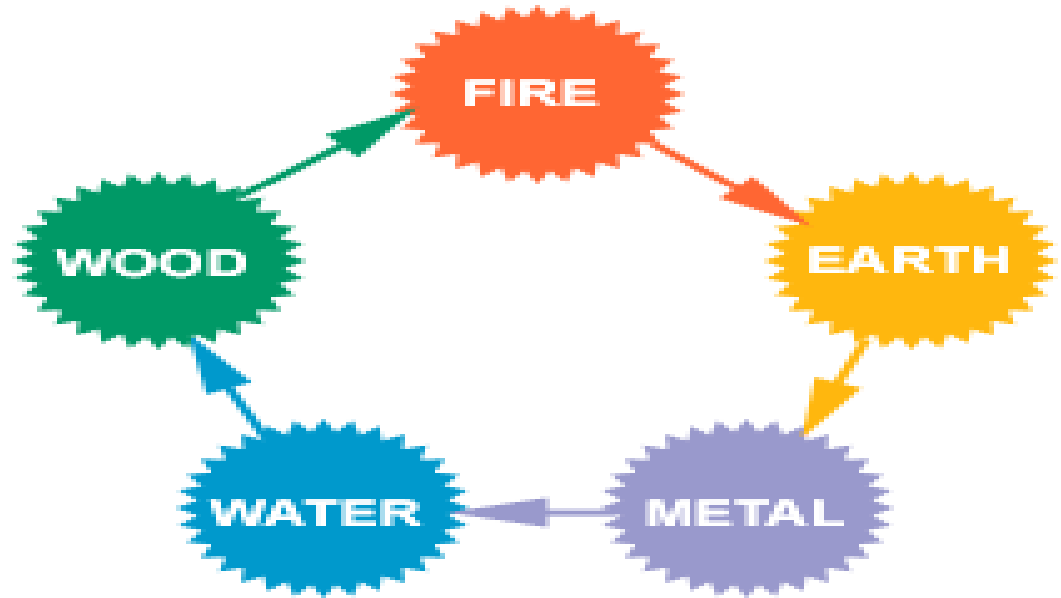
YİN-YANG

- Hepimiz günlük yaşantımızda bu iki kelimeyi ifade eden eş anlamlı kelimeleri sıklıkla kullanırız. Ör: Kadın-erkek, olumlu-olumsuz, sıcak-soğuk, pozitif elektrik-negatif elektrik. Yin ve yang arasındaki ilişkiye birkaç örnek

Beş Element

- Doğada mevcut olan herşey, 5 temel materyalin hareketi ve değişiminden oluşur.
- Geleneksek çin tıbbında insan vücudundaki fizyolojik ve patolojik ilişkileri değerlendirmede bu teori bir araçtır.

- Ağaç
- Ateş
- Toprak
- Metal
- Su



Generating (Sheng) Cycle

Beş Elementin Doğası

- ATEŞ:

Ruhu ve bilinci, tüm yaşamla birlik olma deneyimini, sevgiyi, şefkati ve neşeyi temsil eder.

İletişim, düşünce ve duyguların ifadesini de içerir.

Bu kendiliğindendir, canlıdır, sosyaldır.

Beş Elementin Doğası

- TOPRAK:

Katı maddeyi, istikrarı ve pratikliği temsil eder.

Beslenmeyi ve başkalarına özen göstermeyi içerir.

Aynı zamanda analitik zihni ve tefekkürü barındırır.

Beş Elementin Doğası

- METAL:

Nefesi, bedeninin enerjisini ve sürekli olarak içeri alma ve bırakma ritmini gösterir.

Enerji bağlarının korunması ve parçalanması, şekillenmesi bilgeliğin artmasına bağlıdır.

Gerçekle yüzleşebilme ve onunla bir olma yetisidir.

Beş Elementin Doğası

- SU:

Enerji depolanması ve korunmasını temsil eder.

Aynı zamanda hedeflere ulaşmak için iradenin odaklanmış enerjisine bağlıdır.

Su, yaşamın büyük değişimlerini temsil eder.

Aynı zamanda korkuyla da sınırlamaları temsil eder.

Su, içsel gücü ve kendine inancı gösterir.

Beş Elementin Doğası

- AĞAÇ:

İçgüdüü ve bireyin potansiyelinin uyumlu bir şekilde açığa çıkmasını gösterir.

Bu, kişinin kendini ifade etmesinin özgür akışını, yaratıcılığı ve başkalarının gereksinimleri ile uyumda olmanın doğal sorumluluğunu temsil eder.

Akupunktur noktaları

- Akupunktur noktaları çoğunlukla serbest sinir uçlarından zengin bölgeler olup, ortalama noktaların %73'ü kasların motor noktaları üzerinde yerleşmiştir ve düşük elektrodermal resistans gösterirler. Noktaların elektrik direncinin düşük olması nokta dedektörlerin çalışma prensibidir.

Nokta Dedektörü



Akupunktur terminolojisinde Organlar

- Bildiğimiz organlardan farklılıkları vardır.
- Yin ve yang organlar olarak ikiye ayrılır
- Yin organlar: Enerjiyi depo ederler
- Bunlar : karaciger akciğer kalp dalak böbrekler ve perikart
- Yang organlar: Gıdanın sindirimi ve atıklarla ilgileri olup safra kesesi ince ve kalın bağırsaklar mide mesane ve üçlü ısıtıcılar

Meridyenler

- Vücutta 12 çift meridyen ile önde ve arkada bulunmak üzere 2 meridyen ile birlikte toplam olarak 14 esas meridyen vardır.
- Bu 14 meridyen üzerinde akupunktur noktaları vardır. Her noktanın kendine has bir adı ve bağlı olduğu meridyen vardır. Bu noktaların çoğu kez bulunduğu topografik durumdan veya özellikle de semptomlar sebebi ile bu ad verilmiştir.
- Bu noktaların rezistansı düşük ve kapasiteleri yüksek olarak bir özelliği vardır.
- Bilimsel olarak denilebilir ki akupunktur noktasının her mm² karesinde 31 reseptör vardır.
- Buna karşılık noktalarının dışındaki yerlerde 16 reseptör vardır.

Akupunkturun etkinliği

- **Analjezik etkisi:** Akupunkturun analjezik etkisi hemen tedaviden sonra görölür ki bu artrozların, baş ağrılarının aşığı bel ağrısının ve buna benzer ağrılı sendromların tedavisinde etkilidir.
- **Sedasyon etkisi:** Bazı akupunktur noktalarının stimölasyonu ile uyku hali ve dinlenilmiş olarak uykudan uyanıldığı görölür.
- **Hemostatik etkisi:** Hemostazis sempatik, parasempatik sistemin dengeli aktiviteleri ve endokrin sistemce sağlanır.

Bu mekanizmaların dengesinin bozulduğı hastalıklarda akupunktur normal dengeyi sağlamada yardımcı olur.

- **İmmün stimölan etkisi:** Vücut direncini artırır. Lokosit sayısında antikorlarda ve gamma globölünde artış olur. Bir çok olguda antikor titrelerinde 2-4 kez artışlar tespit edilmiştir.
- **Psikolojik etkisi:** Sakinleştirici ve trankilizan etkisidir. Psikolojik etkileri hipnoz ve telkinle karıştırılmamalı.
- **Motor fonksiyonlarda iyileşme etkisi:** Paralizi olgularında geç safhalarda bile akupunkturla cevap alınabilir.

•

Akupunkturun etki mekanizması

- Sempatik ve parasempatik sistem arasında denge sağlar.
- Morfine benzer endorfinlerin salgılanması ile ağrıyı azaltır.
- Özel bir fizyolojiye dayanarak hücre oksidasyonunu düzenler.

Beynin çeşitli bölgelerindeki nöral aktiviteyi düzenleyebilmek ve kalp- damar sisteminde sempatik akımı azaltmak şeklindedir.

Homeostas olarak bildiğimiz sistemi destekler.

Ağrıyı azaltmada kullandığı yol

Adale (Küçük çaplı sinirlerin uyarısı)

Medulla spinalis

Kimyasal trasmitterler
(endorfin ,serotonin,NA
v.s. gibi monoaminler)

Orta beyin

Hipofiz

Ağrı iletisini blok

(Bruce Pomeranz,1987)

Oto-immün sistemi uyarır.

- Spesifik antikor teşekkülüne destek olur.
- Lökositlerin fagositoz güçlerini artırır.
- Serum globinlerini artırarak savunma gücüne destek olur.
- Savunma sistemine tatbikat yaptırır.

Who'nun onayladığı tedavi endikasyon listesi

- Migren ve diğer baş ağrıları Boyun, sırt, omuz, kol ağrıları Bel ağrıları
Siyatalji
Romatizmal ağrılar , zona zoster, trigeminal nevralji .fasial paralizi
Astma bronşial , saman nezlesi ve benzeri allerjiler
- Gastrit, ülser, kolit ,enürezis nokturna , dismenore
- Obesite , sigara, alkol ve uyuşturucu bağımlılığı
- İnsomni , psikosomatik hastalıklar
- Hiperemesis gravidarum
- Modern tıbbın başarısız olduğu kronik ağrı sendromlarında akupunkturun küçümsenemeyecek etkinliği vardır. Ancak modern batı tıbbınınm çok etkili ve başarılı olduğu şu hastalıklarda akupunktur ancak yardımcı rol oynayabilir: Travma, akut organik hastalıklar, organik hastalıklar, kalp hastalıkları, hipertansiyon, bazı tür taşikardiler, diabet, psikozlar, tümör ve kanser ve birçok infeksiyon hastalıkları.

Acilde akupunktur

- Acil servislere müracaat eden hastaların aciliyet durumları iyi tesbit edilmeli.
- Hekim –hasta iletişiminin sihirli maymuncuğu ile bu ayırımda başarı şansı oldukça yüksektir
- Özellikle senkop ,konversif reaksiyonlar ve temaruz durumlarında yan etkisi olmayan etkili bir yöntem olarak kullanılabilir.

Hangi acil durumlarda endike?

Fenalaşma,kollaps,

Grand mal epilepsi

Akut ağrı gibi durumlarda genel acil tedavilerle birlikte akupunktur uygulanabilir.

Kollapsda kan dolaşımı akupunktur uygulaması ile saniyeler içinde stabilize olabilir.

Genellikle direkt etkiye sahip olan Jing noktaları seçilmektedir.

Akupunktur akut acillerde tanı içinde yararlı olabilmektedir.

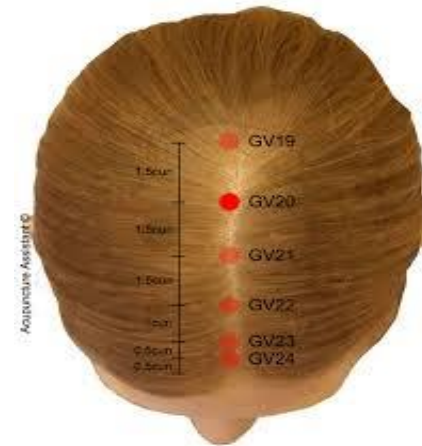
Koma durumunda bir hasta akupunktur noktalarına yapılan uygulamaya cevap vermiyorsa koma derin ve önemlidir diyebiliriz.

Jing noktalar

- Ekstremitelerde distallerinde bulunur
- Ağrı hassasiyetleri fazladır
- Geleneksel Çin tıbbında da resüsitasyon noktaları olarak anlam bulur

Acilde Akupunktur

- Jing noktalarının iğnelemesi.
- Ağrının ve diğer hızlı semptomların acil tedavisi yapılırken spesifik distal noktaların iğnelenmesi.
- Lokal, kendiliğinden duyarlı veya basınca duyarlı Ah-shi noktalarının iğnelenmesi.
- Harmonize edici ve sedatif etkili YD 20 (Baihui) noktasının iğnelenmesi.



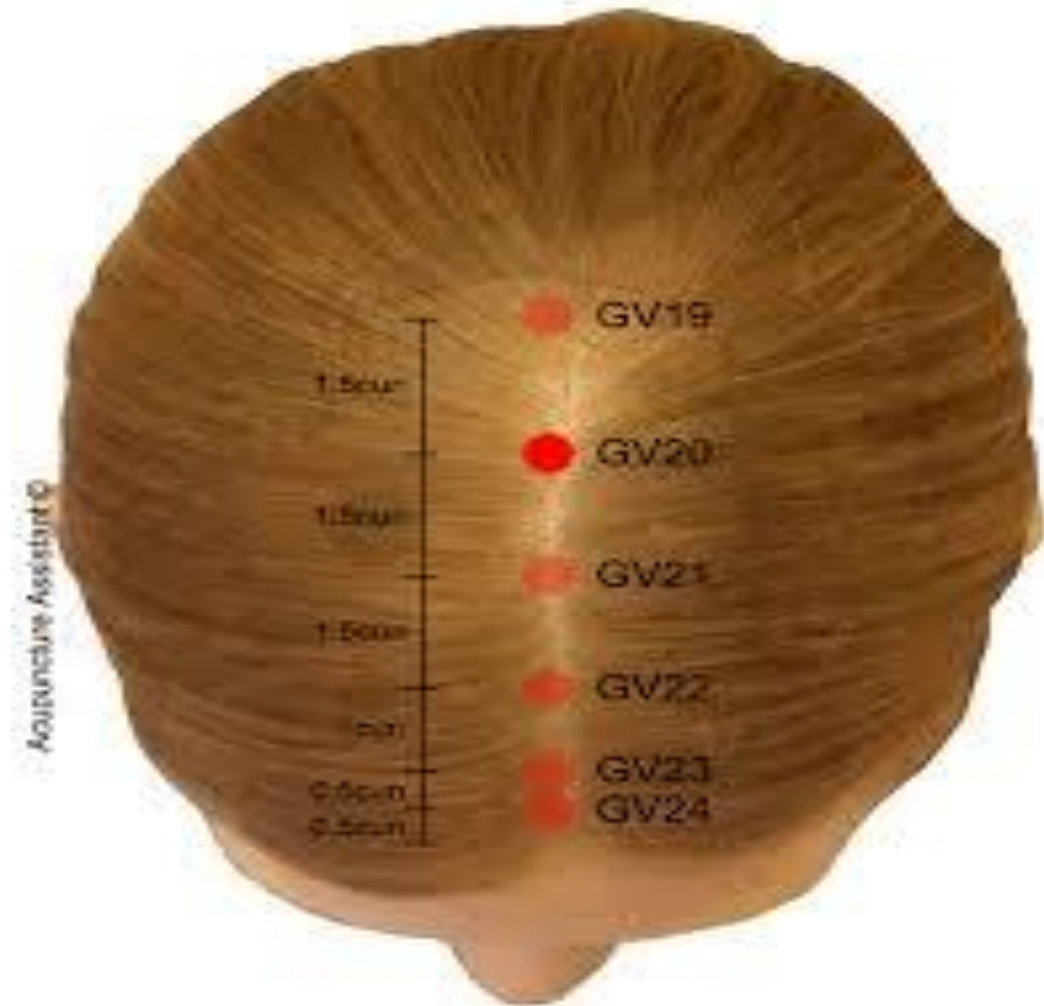
Ah Shi noktalar

Dokunmak veya basmakla ağrılı, meridyenlerin üstünde veya yanında olan noktalardır.

Akut ağrılı durumlarda bu noktalara iğne batırılarak tedavi edilebilir.

Amnezi , tansiyon ve baş ağrısı

- YD-20



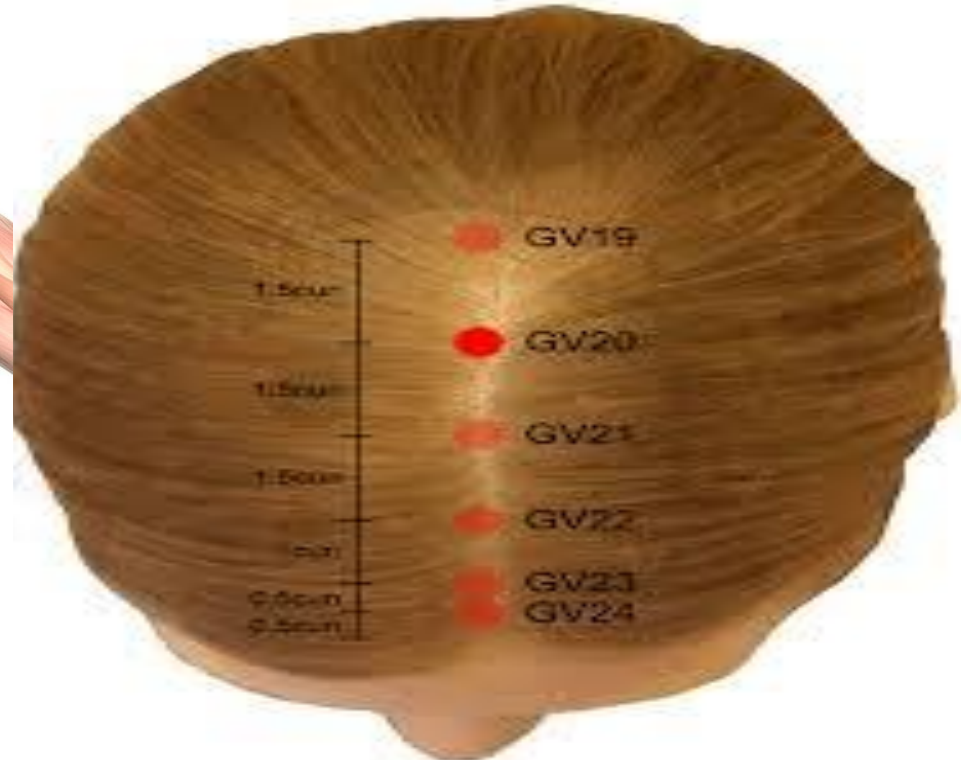
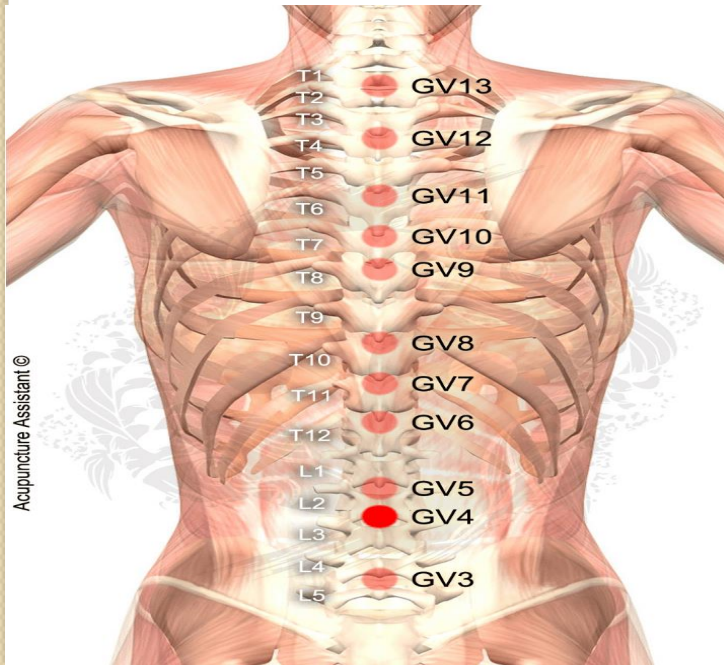
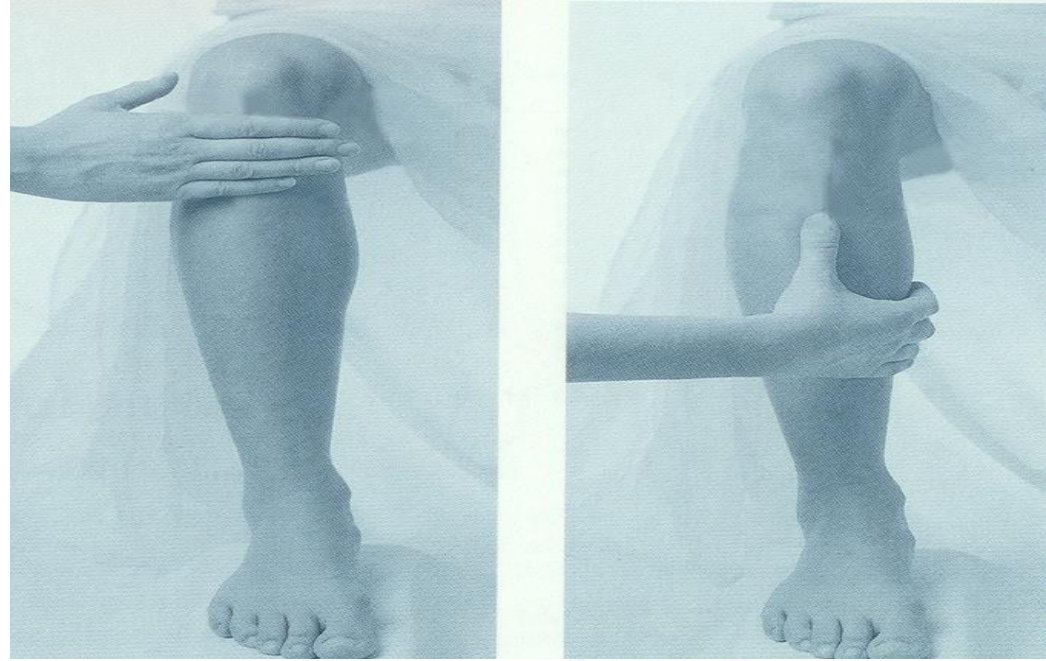
senkop

- YD-26

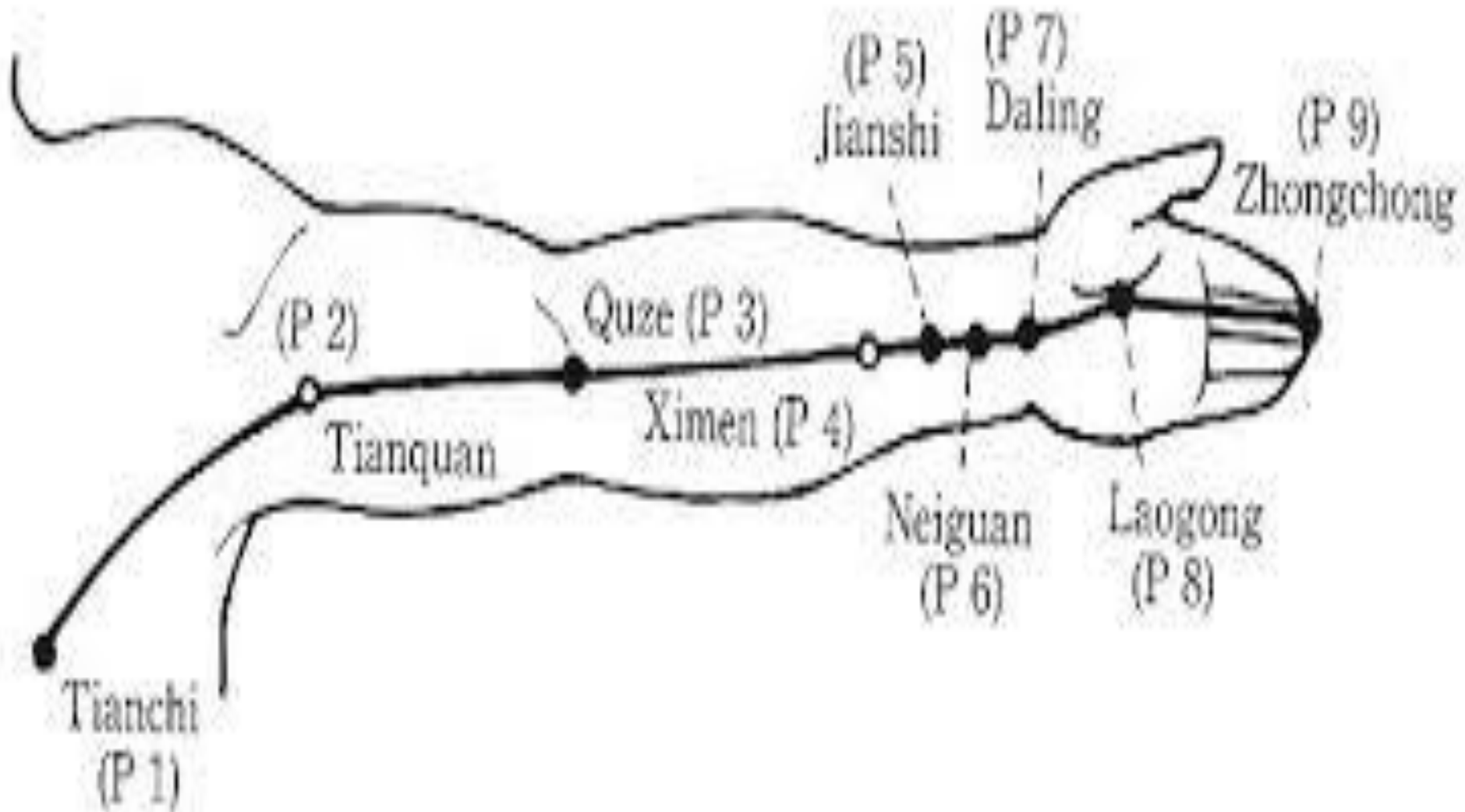


Akut Şok

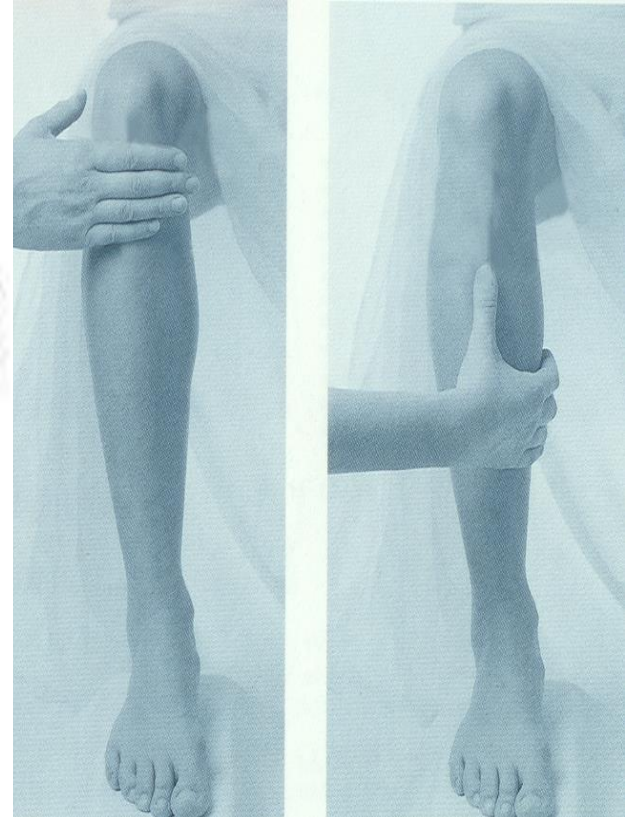
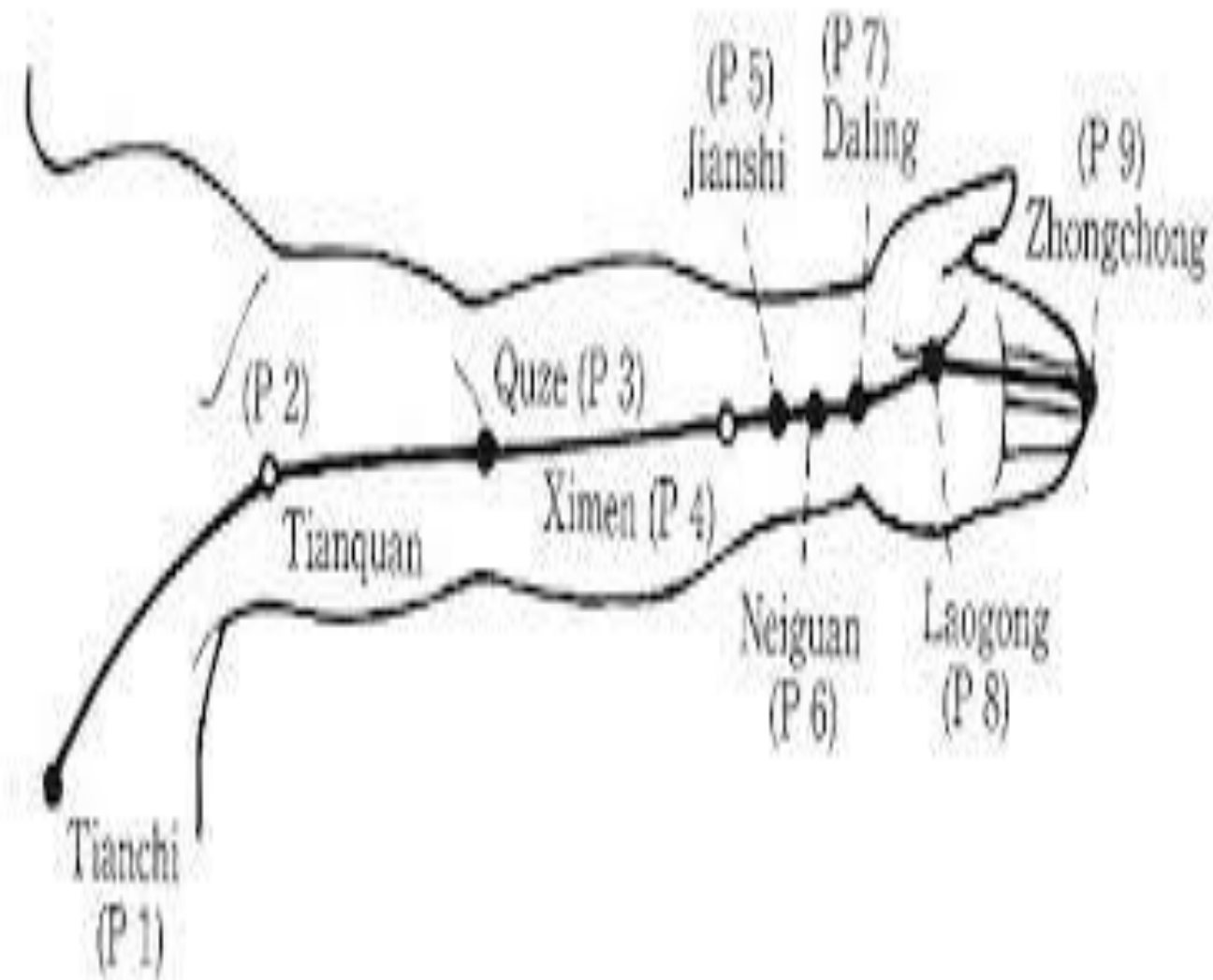
- Mİ-36
- YD-20
- AD-8
- AD-4



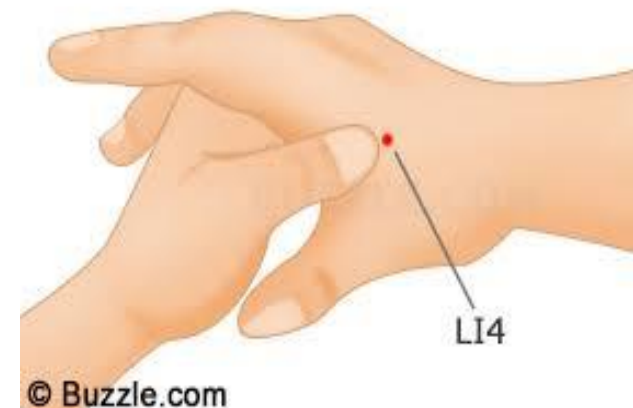
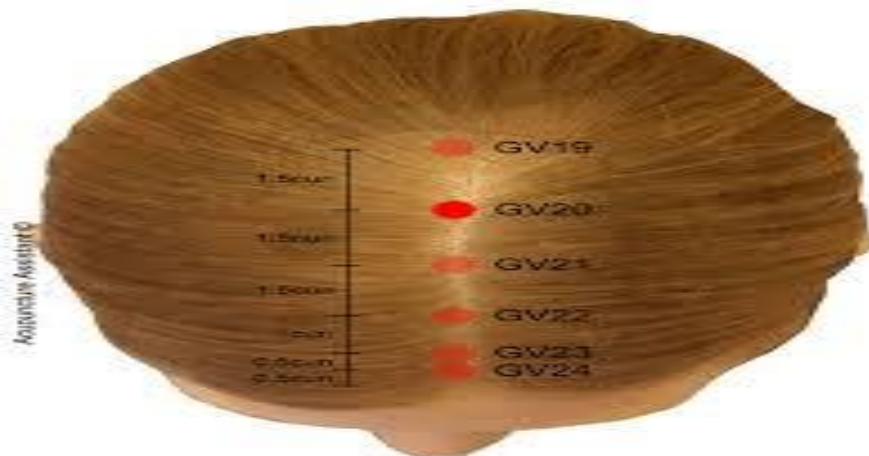
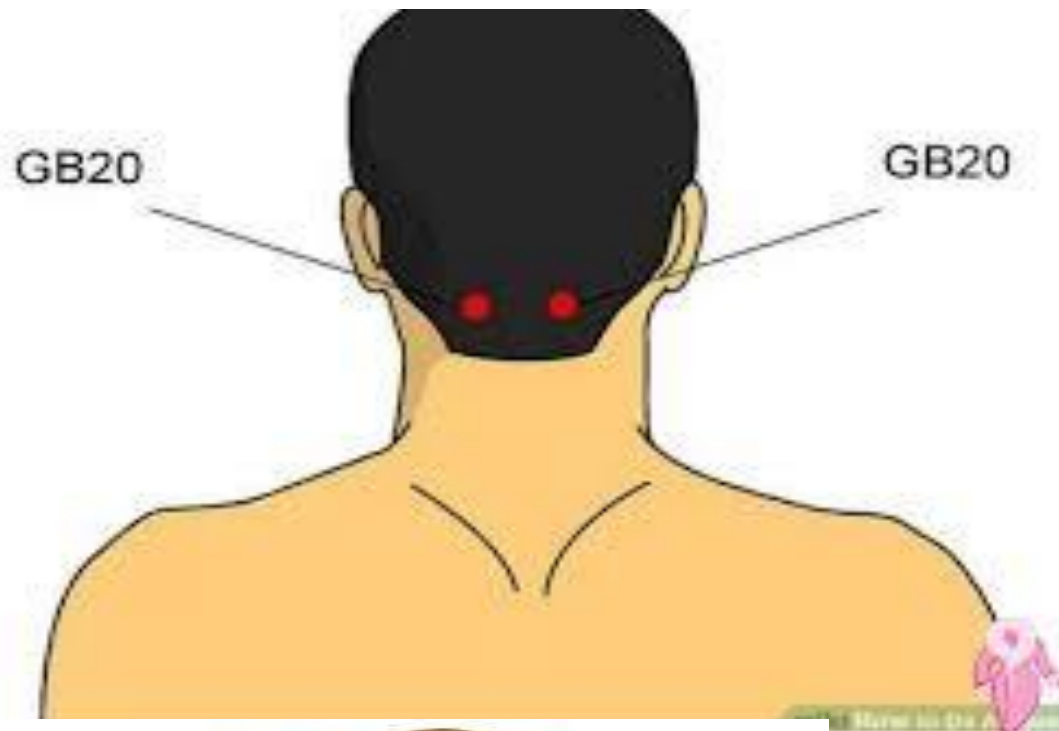
Akut Taşikardi P-4 –P-6 P-7



Bulanti kusma Mi-36 Pe-8



Migren Liv-3 Sk-20



YD-26

- Fenalaşma, Kollaps:

YD- 26 Renzhang

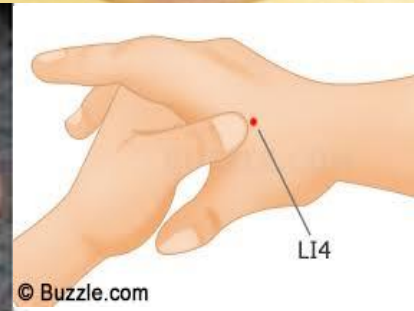
- Epileptik Ataklar ve Grand Mal

YD- 26 ile sıklıkla ataklar derhal kesilir



Akut ağrılı durumlar

Li-4 Hegu,
St-44 Neiting,
Liv3 Taichang



ST44

Lokal noktalar

Li 20 – Allerjik rinit için lokal noktadır

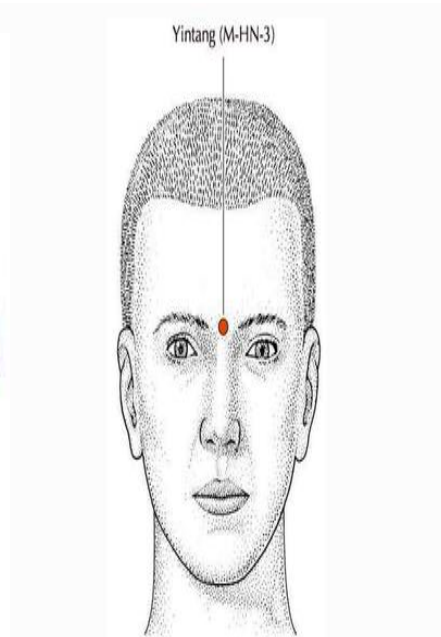
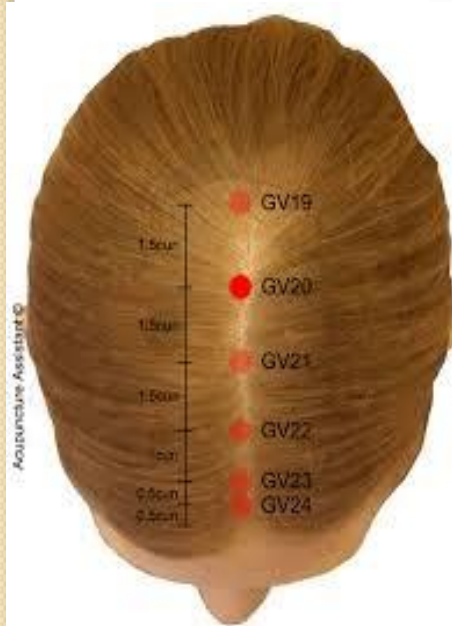
Li 11 – Tenisçi dirseği için problem alanında olmadığı halde en yakın meridyen noktasıdır.

Özel noktalar

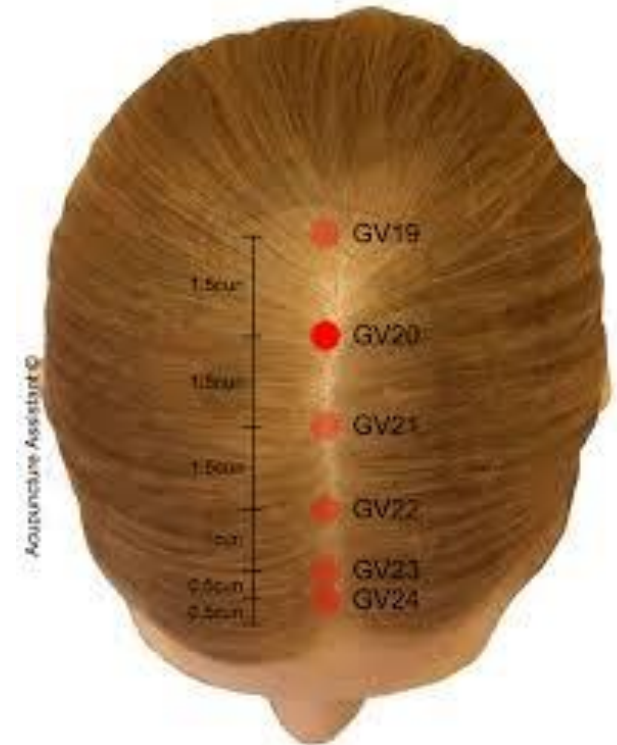
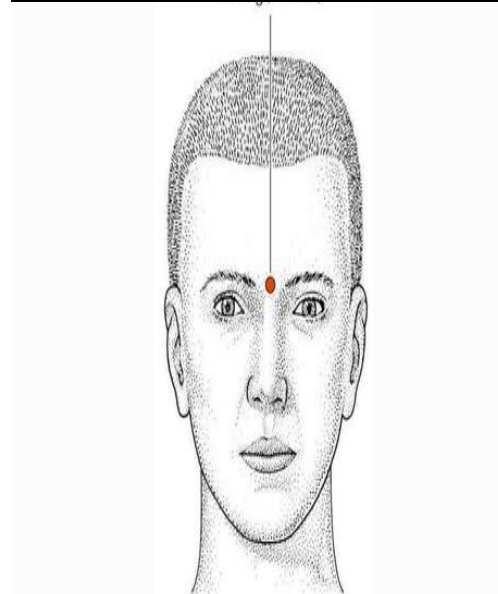
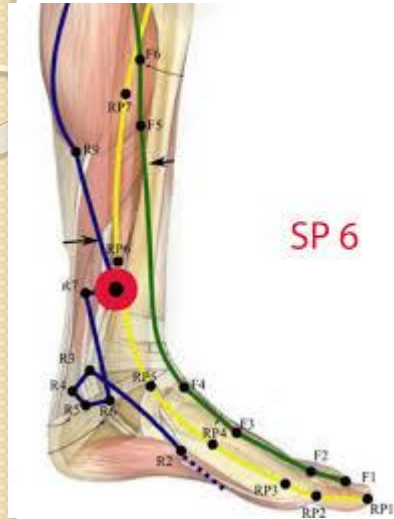
Yintang: Baş ağrısı

DU-20 : uykusuzluk

Liv-3 : Depresyon



Enerji noktaları



Nokta kombinasyonları

- Çok sayıda kombinasyon mümkün.
- Zaman içerisinde edinilen tecrübeler bu kombinasyonların sayısını artırır.
- Özellikle psikosomatik hastalıklarda akupunktur tedavisi yan etkisiz ekonomik ve yüz güldürücü sonuçları ile hekimlerimizin mesleklerinden aldıkları hazzın artmasında rol oynar

Son söz

- Sağlık bakanlığımızın GETAT daire başkanlığı şemsiyesi altında onlarca sertrifika programlarından kendinize uygun olanların programlarına katılarak mesleğinizin garnitürünü çoğaltın ve mesleğinizi tadlandırıp taçlandırın diyorum

Teşekkür ederim

